

Innovatief platform verbindt COPD

Gelre Ziekenhuizen nam in 2016 het initiatief voor het project Gezonde Longen in de regio Zutphen/Apeldoorn. Door hechte transmurale samenwerking wil Gezonde Longen de keten rondom de patiënt beter op orde krijgen en zo de COPD-zorg beter en goedkoper maken.

COPD is in Nederland een koploper qua ziektelast en kosten. Jaarlijks komen er 53.000 nieuwe patiënten bij. De kosten van astma en COPD lopen op tot 1,5 miljard per jaar. De zorgvraag stijgt harder dan de capaciteit en het budget van het ziekenhuis, de huisarts en de apotheek.

Reden voor actie, vindt longarts Martijn Goosens. Maar er is meer. “Ik werk nu tien jaar binnen Gelre Ziekenhuizen en ik merk dat ik onvoldoende gereedschap heb om de populatie met COPD goed in beeld te krijgen en behandeladvies op maat te geven. Dat komt onder andere door de informatiekloof die ontstaat doordat huisarts, apotheker en longarts hun informatie niet delen. Elke zorgprofessional focust op zijn eigen gebied binnen zijn eigen systeem. Zo krijgen we blinde vlekken.”

Goosens is initiatiefnemer van het project Gezonde Longen. “De tweede lijn wordt vaak als kenniscentrum beschouwd. Natuurlijk heeft de longarts de kennis en kunde die bij het ziektebeeld horen. Maar in de eerste lijn zit ook veel andersoortige kennis over diezelfde patiënt. Hoe gaat het thuis bij de patiënt? Wat is de samenhang met andere aandoeningen? Idealiter breng je die kennis samen.”

Transmurale database

Het project is in 2016 gestart, maar Goosens bracht al tweeënhalf jaar geleden alle zorgpartners en stakeholders in werkgroepen bijeen. Ook patiënten dachten mee. Dat leverde een nieuw medisch-inhoudelijk concept op, met onder andere behandelprotocollen rondom de interventies stoppen met ro-

ken, meer bewegen en medicatietrouw. In de stuurgroep zitten de apothekersorganisaties, de huisartsenorganisaties en Gelre Ziekenhuizen. Daaronder functioneren vijf werkgroepen die problemen identificeren en vervolgens per zorgverlener doelstellingen omschrijven. Een huisarts kan bijvoorbeeld in zijn praktijk kampen met een laag succespercentage van stoppen met roken. Zijn doelstelling is dan het verhogen van het slagingspercentage van het stoppen-met-roken-programma. Een longarts die slechts een beperkt inzicht heeft in de interventies die de eerste lijn inzet en hoe het daarmee gaat, heeft als doelstelling het dichten van de informatiekloof. Medworq, een digitale zorgvernieuwer, ontwikkelde de transmurale database. Het écht innovatieve deel van het project, benadrukt Goosens. Daarnaast nemen drie farmaceutische bedrijven deel. Ze bieden het project financiële ondersteuning en zijn als mede-ontwikkelaar betrokken bij verschillende domeinen als eHealth, beweegmodule en exacerbatie management.

Patiëntreis

Gezonde Longen heeft grote ambities. Eind 2017 begint een pilot met vijftien huisartsenpraktijken, waarin onderdelen van het concept beoordeeld worden. Rond dat tijdstip start ook een pilot voor apothekers. Het totale concept – er is ook een ziekenhuismodule – is te uitgebreid om in volle omvang te testen, daarom gebeurt het in gedeelten.

Longarts Martijn Goosens: “Binnen Gezonde Longen ontwikkelen wij die patiëntreis zoals die zou moeten verlopen.”

De rode draad in dit grote project met al zijn onderdelen: de focus op de reis van de patiënt door het zorglandschap. Goosens: “Als een patiënt bij mij op het spreekuur komt, gaat hij er voetstoots vanuit dat ik geïnformeerd ben, dat ik weet welke medicijnen hij gebruikt en wat de huisarts met hem besproken heeft. Hij veronderstelt dus dat de zorg ontschot is. Binnen Gezonde Longen ontwikkelen wij die patiëntreis zoals die zou moeten verlopen, namelijk zoals de patiënt denkt dat het al jaren gaat. Een sceptische dokter zal zeggen: een chique vorm van ketenzorg. Daar zit iets in, maar eigenlijk bouwen we een platform waarin lokale initiatieven, ideeën

-zorg

en concepten een voedingsbodem vinden. Vaak zijn die goed, maar te klein-schalig om levensvatbaar te zijn.”

Ook het eHealth-platform is een onderdeel van Gezonde Longen. Daar treffen patiënten elkaar, vinden ze informatie en kunnen ze vragen stellen aan de longarts. Een interventieteam zorgt ter plekke, in het ziekenhuis en in de huisartsenpraktijk, voor kennisdeling en casuïstiekbespreking.

Slim kijken

Het unieke van het project, benadrukt Goosens, is de bundeling van de informatiesystemen van ziekenhuis, huisarts en apotheek. “We maken niet zozeer een koppeling tussen HIS, AIS, ZIS en KIS, maar ontsluiten die informatiesystemen naar een centraal punt door middel van een generieke data-extractie en vormen dat tot een populatiedatabase. Op basis hiervan zijn er dashboards

gebouwd waarmee we de populatie in beeld brengen en actielijsten vormen.” ICT-bedrijf Medworq is niet alleen behulpzaam bij het maken van populatiedashboards en het opstellen van rapportages, maar ook bij de koppeling daarvan aan de medische inhoud. Het bedrijf heeft een medical board, waar

Het project groeit snel. Kaderarts COPD Peter Slink uit Vaassen vindt Gezonde Longen belangrijk voor patiënten en huisartsen en hun teams. Tegelijkertijd ziet hij belemmeringen voor de opmars in de eerste lijn. “Het is het zoveelste project dat we bij alle drukte er nog even bij moeten doen en het budget voor de eer-

Tailor made zorg op basis van goede en gedeelde informatie

Goosens deel van uitmaakt. Hij wijst erop dat de grote hoeveelheid informatie, ook uit andere bronnen, benchmarking mogelijk maakt. “Door slim te kijken, kunnen we ook risicopatiënten identificeren. En vergeet de wetenschappelijke output niet.”

ste lijn is nog niet geregeld. Ook schort het momenteel nog aan ICT voor een goede samenwerking en voor het managen van COPD-zorg.” Slink verwacht dat Gezonde Longen een matigende invloed zal hebben op de zorgkosten. “Om de soms sceptische achterban mee te krijgen, moeten eerstelijnsprofessionals de voordelen van dit mooie project duidelijk voor ogen krijgen.”

De juiste patiënt, op de juiste plaats, met de juiste zorg. Dát is wat Gezonde Longen uiteindelijk moet opleveren. Een betere kwaliteit van leven voor de patiënt door gestroomlijnde interventies en begeleiding. Beter zicht op de populatie, een verbeterde transmurale samenwerking en meer werkplezier voor de zorgprofessionals. Longarts Goosens heeft een droom: tailor made zorg op basis van goede en gedeelde informatie. “Ik weet al waar ik het met mijn patiënt over moet hebben en waarover niet als hij mijn spreekkamer binnenkomt.” <<

Voor meer informatie over Gezonde Longen:
www.gezonde-longen.nl

Tekst: Els van Thiel

Artikel in samenwerking met AstraZeneca.

